

Gledišče

Slovensko gledišče. A. Drama: Na novega leta dan popoldne so uprizorili na našem odru drugič „Carjevega kurirja“.

Dne 2. januarja smo videli prvič v sezoni Govekarjevega „Martina Krpana“. V tehniškem oziru je zdaj zadnje dejanje mnogo boljše, nego je bilo spočetka, sicer pa je ostala igra na isti višini, kakor je bila. Moje mnenje je to, da tak „Hanswurst“, kakršen je Martin Krpan sedaj, ne more ostati simbol našega naroda. To ni ne častno ne prikladno! Nobene besede bi ne tratil o tej stvari, če bi ne bil gospod Govekar baš v tej drami dokazal, da spiše lahko tudi dramo vseskozi umetniške vrednosti, ako le hoče. Prvo dejanje v „Krpanu“ sem hvalil že in ga hvalim še danes. Zakaj ni ostal Govekar sam sebi zvest, zakaj ni ostal dosleden? Jaz bi mu svetoval, da bi šel enkrat prav tja, kjer je bil Martin Krpan doma, in prepričal bi se, kako ponosito, kako intelligentno je ondi ljudstvo. Tista moč naj bi se ne kazala samo v mišicah, ampak tudi v duhu! Vsekakor bi besede ne smelete pokvariti tega, kar so storile roke! Tu bi bilo treba skladja! Nič nimam zoper to: naj se „Martin Krpan“ uprizarja še nekaj časa tak, kakršen je, toda prej ali slej naj se gospod Govekar odloči ter nam ustvari dramo, ki bo njemu in našemu slovstvu na čast. To je dolžan sebi, dolžan nam, ki vpoštevamo njegove zmožnosti, dolžan tudi sujetu, ki je vreden, da se mu posveti nekaj moči!

Ponavljali so „Martina Krpana“ 7. jan. zvečer in 21. januarja popoldne.

Lepi so bili večeri, ki so bili posvečeni Tolstemu, dasi so se po našem mnenju ti večeri prehitro vrstili drug za drugim. Kajti težka je hrana, ki nam jo nudi Tolstoj, in daljšega oddihljaja si človek želi, ako ga je poslušal dve uri!

Dne 11. in 13. januarja smo videli po njegovem romanu „Vstajenje“ stavljeni, našemu občinstvu že znano dramo enakega imena. Pri drugi predstavi je gostovala v vlogi Katjuše gospa Mila Dimitrijevićeva, član kralj. zem. gledišča v Zagrebu. Da je gospa Mila Dimitrijevićeva res umetnica, smo se prepričali že precej v prvem prizoru. Čudovito se je poglobila v duševno življenje svoje junakinje, poglobila pa tudi v intencije pisateljeve. Kajti Katjuša je tudi v igri popolnoma Tolstega delo. Vloga Katjuše je v drami takorekoč vse. Kar je izven nje, je samo milje, če ne celo balast. Zato s to vlogo igra stoji in pade in je treba za njo v istini talentirane interpretinje, da pride igra do veljave. Želeli bi gospo Milo Dimitrijevićovo še večkrat videti na našem odru.

Dne 21. januarja pa so igrali Tolstega znamenito delo „Moč teme“.

Nič se nimamo pritožiti, naši igralci so se potrudili in zadovoljni smo bili s predstavo. Pogrešali smo semtertja le one umetniške višine, ki usposablja igralca, da se tam, kjer treba, emancipira nekoliko od grozne realnosti ter s svojo igro ublaži kruti učinek besede in dejanja.

Ta večer je praznovala gospa Avgusta Danilova svojo dvajsetletnico; odkar je na slovenskem odru. Gospa Avgusta Danilova je izborna domača moč, ki smo jo vsekdar radi videli igrati. Nastopala je v najrazličnejših vlogah in vselej z uspehom. Njena glavna moč leži v karakterizaciji. To in pa njeni močni in prijetni organ jo usposablja zlasti za heroične vloge. Pridnost njena pa bi služila lahko marsikomu izmed naših igralcev za zgled! Kako jo naše občinstvo čisla, se je ta večer pokazalo na jasen način.

Omeniti nam je še „Županove Micke“, ki se je s predigro in poigro ponavljala dne 7. januarja popoldne, ter dr. Jos. Štolbove veseloigre „Potujem s hčerkо“ (Njen sistem), ki se je prvič uprizorila na našem odru dne 23. januarja. Dr. Jos. Štolba je znan češki dramatik. „Potujem s hčerkо“ je veseloigra, polna srečnih domislekov in situacijske komike. Kar ugaja posebno, je to, da je igra brez tistih groznih pretiravanj, ki smo jih navajeni v nemških veseloigrah in ki se jih tudi nekateri mlajši francoski pisatelji ne izogibljejo več. V Štolbovi drami pulzira pristroj življenje in to pomeni za veseloigro mnogo!

B. Opera. Opera nam zadnji čas ni nudila kdovekaj. Peli so dne 28. decembra p. l. prvič na našem odru „Zvonove kornevilske“, komično opero v treh dejanjih, spisala Clairoilie in Gabet, uglasbil Robert Planquette, ki so jo vsled raznih ovir ponavljali šele 9. in 16. januarja zopet.

„Zvonovi kornevilski“ so bolj opereta nego opera, delo, ki služi utrujenemu človeku za razvedrilo, a zanimivo zlasti zaraditega, ker stavi originalnost nekaterih nemških komponistov v nekam čudno luč.

Ponavljali so razen tega dne 30. decembra p. l. in 1. januarja t. l. „Cigana barona“, a dne 19. januarja peli prvič v sezoni Weberjevega večno mladega in svežega „Čarostrelca“. *Dr. Fr. Zbašnik.*

Stanislav Przibyszewsky je spisal novo dramo „Večna pravljica“. To najnovejše je tudi najboljše delo slavnega Poljaka. *Rad. P-n.*

Med revijami

Planinski Vestnik. Glasilo Slovenskega planinskega društva. Urejuje Anton Mikuš. — Ko pregledujem pretekli XI. letnik tega novodobnega lista, se mi zdi, kakor bi mi govoril tisti kos mojega bitja, ki je turistovski, tako-le: Planinski Vestnik je tak, kakršni so pravi turisti: zanesljivega in skrbnega vodnika-urednika ima, ki je že davno prebil vse vodniške preizkušnje; opremljen je list z vsem potrebnim: s tečno hrano — ukovitimi spisi, z dobro pihačo, ki daje moč — z društvimi vestmi, s prebavljinim prigrizkom — „raznimi vestmi“, a tudi s sladčicami za suha in razvajena usta. Navdušen narodnjak je v zastopstvu za slovenskega naroda življenske interese, oprezen v pripravah, odločen v nastopu, vedno pogumen in nikdar vrtoglav; dober tovariš vsakemu, ki se mu bliža vljudno, nepristopen pa nasprotnikom. Zato je mil gost v vsaki hiši.

Naj bi ne bilo slovenske hiše, kamor bi ne zahajal Planinski Vestnik. Eden ud vsake rodbine pač lahko postane član Slov. plan. društva z letnimi 6 K; kot član dobiva tudi „Plan. Vestnik“.

List je tudi z ože slovstvenega stališča važen in orje v mnogih ozirih ledino: naše potopisje, panoga slovstva, zanimajoča dorasle in nedorasle, ima njega zahvaljevati vprav za vse.

Vrhutega se Plan. Vestnik ne omejuje le na razkazovanje domačih krajev; on posega sploh v zanimive kraje naše zemlje, da so le opisovalci neposredni očividci. — Preskrbel nam je nadalje gladko terminologijo ne samo za turistiko, ampak zlasti za zemljepisje, in to ne le splošno, temuč do vprav najzanimivejših podrobnosti, ki jih iztakne le turist. Torej oglašajte se novi člani Slovenskega planinskega društva! *Dr. Jos. Tomišek.*